

ת"פ 14534/06/13 - מדינת ישראל נגד מחמוד מדבוח

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כב' השופט י' נועם

ת"פ 14534-06-13 מדינת ישראל נ' מחמוד מדבוח

מדינת ישראל

המאשימה

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

נגד

מחמוד מדבוח

הנאשם

על-ידי עו"ד א' עוואודה

גזר-דין

1. הנאשם הורשע, על-יסוד הודאתו, בעבירת מעשה פזיזות ורשלנות - לפי סעיף (1)338 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - החוק); ובעבירת נהיגת רכב מנועי ללא רישיון - לפי סעיף 10(א) בצירוף סעיף 62 לפקודת התעבורה, התשכ"א-1961.

2. הודאתו של הנאשם ניתנה בגדרו של הסדר טיעון, שאליו הגיעו הצדדים לאחר שמיעת הראיות. על-פי ההסדר, העבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה - לפי סעיף (2)332 לחוק אשר יוחסה לנאשם בכתב-האישום המקורי, הומרה לעבירת מעשה פזיזות ורשלנות - לפי סעיף (1)338 לחוק. במסגרת הסדר הטיעון הוסכם, כי בטיעוניהם לעונש לא יחרגו הצדדים מעובדות כתב-האישום המתוקן, לא יסתרו אותו ולא יסיפו עליהן. הסדר הטיעון לא חל על העונש.

3. על-פי עובדות כתב-האישום המתוקן, ביום 5.6.13 בסמוך לשעה 19:00 נהג הנאשם במכונית מסוג פג'ו 205 באזור כיכר "גן-עדן" בבית חנינה בירושלים, זאת בשעה שלא החזיק ברישיון נהיגה, ומעולם לא עמד במבחני הרישוי. קצין משטרה (להלן - הקצין או השוטר), אשר נהג בניידת משטרה בסיוור שגרתי, הבחין בנאשם וקרא לו, באמצעות מערכת הכריזה, לעצור בצד. הנאשם התעלם מהוראת השוטר, האיץ את מהירות נסיעתו ונכנס לתוך שכונת "גן-עדן", זאת כאשר השוטר נוסע בעקבותיו, צופר לו ומורה לו באמצעות הכריזה לעצור. שני עוברי אורח שצעדו על הכביש בכניסה לשכונה, נאלצו לקפוץ למדרכה כתוצאה מאופן נהיגתו של הנאשם. הנאשם המשיך לנהוג בסמטאות השכונה, אגב יצירת סיכון להתנגשות עם כלי רכב שנסעו מולו (וכלשון כתב-האישום המתוקן - "כמעט והתנגש בכלי רכב שנסעו מולו"). בשלב מסוים, פגע רכבו של הנאשם במדרכה, וכיסוי הגלגל הימני הקדמי (טאסה) הועף באוויר. כל אותה עת קרא קצין המשטרה לנאשם לעצור, באמצעות מערכת הכריזה, אך הנאשם התעלם מבקשתו והמשיך במנוסתו. בהגיעו

לאחת הסמטאות הבחין הנאשם בשלושה ילדים על הכביש, ועל-פי עובדות כתב-האישום "פנה שמאלה לעברם, כמעט והתנגש בהם וברגע האחרון נאלץ לסטות ימינה ונעצר". במעשיו האמורים, נהג הנאשם ברכב בדרך נמהרת ורשלנית שיש בה כדי לסכן חיי אדם או לגרום לו חבלה, וכן נהג ברכב מבלי שנופק לו מעולם רישיון נהיגה.

4. הנאשם הנו יליד 1994 והיה כבן שמונה-עשרה וחצי בעת האירוע. הוא בן למשפחה המונה זוג הורים ותשעה ילדים, המנהלת אורח חיים תקין ללא מעורבות בפלילים. אין לחובתו הרשעות קודמות; ומדובר, אפוא, במעידתו הפלילית הראשונה והיחידה. מתסקיר שירות המבחן עולה, כי הנאשם עזב את מסגרת בית-הספר בהיותו בכיתה ה', זאת על-רקע הישגיו הנמוכים בלימודים והרצון להשתלב בשוק העבודה לשם סיוע בפרנסת משפחתו. בתחילה עבד בעבודות מזדמנות לתקופות קצרות, ובהמשך עבד כשנתיים במרכול. עובר לאירועים הנדונים הועסק הנאשם בחברה לשיווק דברי מזון וכלי בית. בתכופ לאחר ביצוע העבירות נעצר הנאשם למשך שישה ימים. אחרי שחרורו מהמעצר, הוא היה נתון במשך כחודש וחצי בתנאי "מעצר בית מלא"; ובהמשך, במשך כשנה - בתנאי "מעצר בית חלקי", עת נתאפשר לו לצאת מדי יום לעבודה. בשיחתו עם קצינת המבחן, התייחס הנאשם למקרה כאירוע חריג וקיצוני בחייו, עת נהג ברכבו של אביו ללא כל מחשבה על משמעות מעשיו, ושעה שהחליט להמשיך בנסיעתו מחמת חששו ממעצר. בגדרם של גורמי הסיכוי לשיקום, ציין שירות המבחן את העובדה שהנאשם נמצא בראשית גיבוש זהותו, נעדר דפוסים עבריינים, מבטא הבנה לחומרת מעשיו ומביע נכונות ומוטיבציה להמשך שגרת חיים תקינה וסדירה. במסגרת גורמי הסיכון להישנות התנהגות עבריינית נוספת ציין שירות המבחן, כי במצבים שבהם חווה הנאשם לחץ ואיום, הוא נוטה לפעול בפזיזות, תוך טשטוש הגבולות בין המותר לאסור. הואיל ומדובר בצעיר, שזו לו מעורבותו הראשונה בפלילים, ולאור ההתרשמות כי הנאשם ער לחומרת מעשיו, המליץ שירות המבחן לנקוט גישה שיקומית בעניינו, ולהסתפק בהטלת מאסר לריצוי בעבודות שירות. יצוין, כי במהלך ניהול ההליכים המשפטיים, עמד הנאשם במבחני הרישוי והוא מחזיק כיום רישיון נהיגה.

5. ב"כ המאשימה הדגישה בטיעוניה לעונש את חומרת העבירות ונסיבות ביצוען, עת נהג הנאשם בפזיזות וברשלנות ברכב והעמיד בסיכון עוברי אורח - הולכי רגל ונוסעי כלי רכב. לשיטתה, משנה חומרה יש לראות בביצוע המעשים על-ידי מי שלא החזיק מעולם רישיון נהיגה. לטענתה, מתחם העונש ההולם בגין האירועים הנדונים נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל, בגין שתי העבירות. היא סברה, כי למרות גילו הצעיר של הנאשם והיעדר הרשעות קודמות, העונש המתאים בעניינו הנו מאסר בפועל לתקופה של 18 חודשים, בצד מאסר על-תנאי ופסילה מלהחזיק רישיון נהיגה במשך שלוש שנים מיום השחרור מהכלא.

באשר לרמת הענישה הנוהגת, בגין עבירה של מעשה פזיזות ורשלנות אגב נהיגה ברכב, הפנתה הפרקליטות

לשלושה פסקי-דין, שדנו באירועים חמורים יותר מאלו שבהם הורשע הנאשם. בת"פ (י-ם) 21714-09-13 מדינת ישראל נ' אבו קיעאן (23.2.14), מדובר היה בנאשם שגנב רכב צבאי, ונהג בו בדרך נמהרת ופיזיה בכביש ירושלים - תל-אביב, ואשר התנגש במכוון בניידת משטרה שרדפת אחריו וניסתה לעצרו. אותו נאשם נידון ל-20 חודשי מאסר בפועל בגין גניבת הרכב, וכן לעשרה חודשי מאסר, במצטבר, בשל העבירות של מעשה פיזיות ורשלנות והפרעה לשוטרי במילוי תפקידו. בע"פ 3802/10 ליאור אלון נ' מדינת ישראל (26.10.10), הוטלו על המערער 30 חודשי מאסר בפועל בגין עבירות של מעשה פיזיות ורשלנות, הכשלת שוטרי במילוי תפקידו ומסירת ידיעה כוזבת לפיו רכבו נגנב. אותו מערער נהג בכביש ירוחם - דימונה, באופן שבו הייתה גלומה סכנה חמורה למשתמשים בדרך, עת חצה רמזורים באור אדום, נסע בניגוד לכיוון התנועה ועלה על אי-תנועה; ולאחר הימלטותו מהזירה דיווח למשטרה בכזב כי רכבו נגנב. בע"פ 10476/09 יוסף אבו סביח נ' מדינת ישראל (21.10.10), נגזר-דינו של המערער לשנתיים מאסר בפועל, בגין עבירות של מעשה פיזיות ורשלנות, הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו ונהיגה ללא רישיון, עת נהג המערער באופן נמהר ומסוכן, בין-השאר בחציית צומת כשברמזור אור אדום וכאשר ברכבו היה ילד. ברע"פ 8013/13 עמיר מסעוד נ' מדינת ישראל (18.12.13), נידון נאשם בגין עבירות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא ביטוח ונהיגה ללא רישיון, לשנת מאסר בפועל; ואולם, באותו מקרה מדובר היה בנאשם שלחובתו עבר פלילי עשיר הכולל עשרות עבירות תעבורה, ובכללן עבירות חמורות של נהיגה ללא רישיון ונהיגה בתקופת פסילה, שבוצעו על-ידי אותו נאשם פעם אחר פעם.

6. ב"כ הנאשם לא הקל ראש בחומרת העבירות, אך ציין כי מדובר בנהיגה למרחק קצר יחסית, שבמהלכה עשה הנאשם מאמצים להימנע מפגיעה בעוברי אורח, ואף עצר את הרכב כדי לא לפגוע בילדים. הוא ציין, כי באותה תקופה היה הנאשם בשלב מתקדם של לימודי הנהיגה, וכי לאחר שבוטלו תנאי "מעצר-הבית" השלים מספר שיעורים, עבר את מבחן הרישוי בפעם הראשונה וקיבל רישיון נהיגה. בכל הנוגע למתחם הענישה ההולם, ציין הסנגור כי המתחם שהוצג על-ידי המאשימה אינו מתיישב עם רמת הענישה הנוהגת, העומדת - לשיטתו - על שבועיים מאסר (בין בפועל ובין בעבודות שירות) בגין עבירה של נהיגה ללא רישיון, ועל מאסר קצר בעבודות שירות בשל עבירת מעשה פיזיות ורשלנות. באשר לעונש המתאים, טען הסנגור כי יש להתחשב בהודאתו של הנאשם, ובעובדה שמדובר במעידה פלילית ראשונה ויחידה של צעיר בן שמונה-עשרה.

בכל הנוגע לרמת הענישה הנוהגת הגיש הסנגור שורה של פסקי-דין שבהם הוטלו מאסרים בעבודות שירות בגין עבירות של מעשה פיזיות ורשלנות לפי סעיף 338(א) לחוק העונשין, אגב נהיגה ברכב, וכן עבירות נלוות נוספות (ת"פ (ת"א) 53805-07-12 מדינת ישראל נ' אינדזיאשוולי (29.4.13); ת"פ 49795-05-12 מדינת ישראל נ' מוחמד שעאבנה (1.12.13); ת"פ 13768-03-13 (ראשון לציון) מדינת ישראל נ' אחמד מסאסרה (29.4.14); ות"פ (פתח

תקווה) 39243-06-13 מדינת ישראל נ' פארס חגאג (1.7.14)). באשר לענישה בעבירות של נהיגה ללא רישיון, הציג הסנגור שורה של גזרי-דין של בתי-המשפט לתעבורה, שבהם נמנעו בתי-המשפט מלהטיל מאסר בפועל בגין עבירה ראשונה של נהיגה ללא רישיון (תת"ע (י-ם) 4886-01-13 מדינת ישראל נ' מוחתסב פארס (21.1.13); תת"ע (עכו) 5529-06-09 מדינת ישראל נ' בילל עטור (16.3.10); ותת"ע (י-ם) 7410-11-12 מדינת ישראל נ' ג'עבר אחמד (23.5.13)). בפסק-הדין האחרון, תת"ע 7410-11-12, סקר בית-המשפט לתעבורה את מגמת הפסיקה, להימנע מלהשית מאסר בפועל בעבירה ראשונה של נהיגה ללא רישיון, ובין-השאר הפנה לרע"פ 6115/06 מדינת ישראל נ' אבו לבן (8.5.07); עפ"ת (י-ם) 4420-09-12 מדינת ישראל נ' מוסא פבודי (23.1.13); ועפ"ת (י-ם) 3494-01-13 מדינת ישראל נ' נחמן פוקסברומר (23.4.13)).

במסגרת דבריו האחרונים לעניין העונש הביע הנאשם צער וחרטה על מעשיו.

7. בהתאם לתיקון 113 לחוק, על בית-המשפט לקבוע בגזר-הדין את מתחם העונש ההולם, זאת בהתאם לעיקרון המנחה, רמת הענישה הנהוגה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה; ובהמשך, לגזור את העונש המתאים לנאשם בתוך מתחם הענישה ההולם, תוך התייחסות לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, אגב אפשרות לסטות מהמתחם בנסיבות חריגות שצוינו בחוק.

בבואי לקבוע את מתחם העונש ההולם בגין העבירות שבהן הורשע הנאשם, יש להתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה: הגנה על החיים ושלמות הגוף, וכן שמירת שלום הציבור וביטחונם של המשתמשים בדרך. עוד יש להתחשב בחומרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, עת נהג הנאשם ברכבו של אביו באופן נמהר ורשלני שהיה בו כדי לסכן עוברי אורח או לגרום להם חבלה, זאת כאשר מעולם לא קיבל רישיון נהיגה. עם זאת, מדובר בנסיעה למרחק קצר של מאות מטרים במהירות שאינה גבוהה; וכפי שצוין, הנאשם עצר את הרכב עת הבחין בילדים בכביש. העונש המרבי שנקצב בצד העבירה של מעשה פזיזות ורשלנות הוא מאסר לתקופה של שלוש שנים, והעונש המקסימאלי שנקבע בצד העבירה של נהיגה ללא רישיון עומד על שנתיים מאסר. כאמור, בכתב-האישום המקורי הואשם הנאשם בעבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה - אשר העונש המרבי שנקצב בצדה עומד על עשרים שנה; אך עבירה זו הומרה בסופו של יום, במסגרת הסדר הטיעון, לעבירת מעשה פזיזות ורשלנות, שעונשה המקסימאלי, כאמור, עומד על שלוש שנים. בהתחשב בעיקרון ההלימה שבענישה, בפגיעה בערכים המוגנים שביסוד העבירות, ברמת הענישה הנהוגה בעבירות דנן ובנסיבות ביצוע העבירות - סבורני כי מתחם הענישה ההולם בגין שתי העבירות הנדונות, נע בין מאסר בעבודות שירות לבין שנת מאסר בפועל.

באשר לגזירת העונש המתאים בתוך מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. בענייננו, יש להביא בחשבון לקולא את הודאתו של הנאשם, החרטה שהביע על מעשיו, תפקודו הנורמטיבי עד למעידה הפלילית הנדונה, נסיבותיו האישיות שתוארו בתסקיר שירות המבחן וכן המלצתו של שירות המבחן ליתן בכורה לסיכויי השיקום. בנוסף, יש להתחשב בכך שמדובר בצעיר שהיה בן שמונה-עשרה וחצי בעת ביצוע העבירה, בבחינת "בגיר-צעיר" כמשמעות מונח זה בפסיקה (ע"פ 7781/12 פלוני נ' מדינת ישראל (25.6.13)). עוד יש להביא בחשבון לעניין העונש, כי הנאשם היה נתון במעצר במשך שישה ימים, ובמעצר בית (שאמנם בגדרו נתאפשר לו לצאת לעבודה) במשך כשנה. בנסיבות אלו, העונש המתאים לנאשם אמור להיות בקרבת הרף התחתון של מתחם הענישה ההולם.

9. על-יסוד האמור לעיל, ובהתחשב במכלול טיעוני הצדדים לחומרה ולקולא, אני דן את הנאשם כדלהלן:

א. לשישה חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות.

ב. לשישה חודשי מאסר על-תנאי, שלא יעבור בתוך שלוש שנים מהיום עבירת מעשה פזיזות ורשלנות.

ג. לפסילה בפועל מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 15 חודשים.

הנאשם יבצע את עבודות השירות במוסד "נופי קטמון" בירושלים, כמפורט בחוות הדעת של הממונה על עבודות השירות מיום 25.1.15.

הנאשם יחל לבצע את עבודות השירות ביום 5.5.15, ובמועד זה יתייצב בשעה 9:00 במשרדי הממונה על עבודות השירות ליד כלא "אשל" בבאר שבע, לצורך קליטה והצבה.

הנאשם יפקיד את רישיון הנהיגה בבית-המשפט עד ליום 25.2.15.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

המזכירות תמציא עותקים מגזר-הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, כ"ט שבט תשע"ה, 18 בפברואר 2015 בנכחות ב"כ המאשימה, הסנגור, הנאשם ומתורגמן
בית המשפט לשפה הערבית.

יורם נועם, שופט